

Pěstitelé cukrovky se sešli v Zaloňově

Plochy cukrové řepy se v České republice až do loňska mírně navyšovaly. Zatímco předloni tato okopanina na našich polích zaujímal zhruba 62 200 ha, loni cukrovce na našich polích patřilo asi 63 tis. ha. V letošním roce však výměra cukrové řepy v ČR meziročně poklesla o zhruba deset procent.

Podle sdělení Ing. Jana Křováčka, Ph. D., výkonného ředitele Svazu pěstitelů cukrovky Čech, letos naši pěstitelé zaseti celkem 58 224 ha cukrovky, z toho 43 252 ha na produkci cukru a zbytek připadá na výrobu lihu nebo na průmyslové využití.

V polovině června porosty cukrové řepy na území České republiky z hlediska vývoje představovaly lepší průměr. Rostlinám chyběla vláha. V té době na většině území našeho státu napršelo od začátku roku jen zhruba 50 % dlouhodobého normálu a ani poté se situace nezlepšila. Ing. Křováček uvedl, že někde byly rostliny cukrovky světlé, huře přijímaly dusík.

Cukrovku naši pěstitelé letos zaseti asi o týden déle než loni. Jak vysvětlil Ing. Křováček, zatímco v loňském roce se u nás cukrová řepa sela mezi 8. až 10. březnem, letos to bylo převážně kolem Josefa do Velikonoc. Zbytek se doséval v druhém dubnovém týdnu. Menší množství zaseté cukrovky se přesévalo kvůli horšímu vzejití způsobenému půdním škraloupem.

Výnosy cukrovky se v České republice loni pohybovaly na vysoké úrovni. Průměrný celorepublikový výnos dosáhl asi 78 t.ha⁻¹ při šestnáctiprocentní cukernatosti. Byly ale patrné rozdíly mezi oblastmi. Zatímco v Čechách se sklídilo v průměru 82 t.ha⁻¹ a cukernatost dosáhla 17,4 %, na Moravě se výnosy cukrovky pohybovaly kolem 78 t.ha⁻¹ při velmi nízké cukernatosti 15,5 %.

Moravské cukrovarny kapacitou nestačily všem cukrovku zpracovávat, a tak někde ležely bulvy na hromadách ještě v březnu. Dlouho skladovaná cukrová řepa pak měla špatnou technologickou jakost a především velmi nízkou cukernatost.

Polní den

Na polích zemědělského podniku Uniagro, s. r. o., který hospodaří v okolí Zaloňova u Jaroměře v okrese Náchod, ale cukrová řepa loni i v předchozích letech prospívala dobře. V průměru posledních pěti let poskytla 79,7 t.ha⁻¹ v přepočtu na 16% cukernatost. V předloňském problematickém roce se záplavami tu docílili jen 76 t.ha⁻¹. Loni ze 140 ha v průměru sklídili 86,6 t.ha⁻¹. Rekord zde padl před dvěma lety (94 t.ha⁻¹). V letošním roce cukrovou řepu v Zaloňově vyseli na zhruba 110 ha, což znamená pokles 30 ha oproti loňské výměře.

Každoročně na zdejších polích zakládají rozsáhlé pokusy s cukrovou řepou, pšenicí a řepkou. S pokusy se seznamuje zemědělská veřejnost na polních dnech s názvem „Den agronoma“.

Jak uvedl hlavní agronom podniku Ing. Vladimír Fröhlich, letos už proběhl dvacátý první ročník této tradiční akce. Polní den se i v tomto roce těšil opět vysoké návštěvnosti, přišla více než stovka zemědělců.

Po zahájení polního dne se Ing. Fröhlich s účastníky polního dne přemístil na pole k prohlídce pokusů. Informoval zde o agrotechnice pěstování cukrové řepy. Do pokusů bylo letos zařazeno 51 odrůd cukrovky. Kromě odrůd se porovnávalo i sedm variant ošetření porostů aplikovaném v pokusném bloku napříč odrůdami. O jednotlivých variantách ošetření podávali informace zástupci firem. V době konání polního dne 19. června vypadaly všechny varianty ochrany rostlin velmi dobře bez patrných rozdílů.

Pokusy s cukrovou řepou byly založeny po předplodině ozimé pšenici. Na pole přišlo 3,5 t.ha⁻¹ hnoje. Půda byla zpracována hlubokou orbou. Na podzim se pozemek také pohnojil 100 kg.ha⁻¹ Amofosu a 100 kg.ha⁻¹ draselné soli. Na jaře cukrovku na zdejších polích zaseti brzo, 18. až 19. března, a následně 20. až 21. března vysévali pokusy. Po zasetí přišlo a padal sníh. Na poli škodili slimáci a drátovci. Před setím na pole postupně aplikovali 200 a 100 kg.ha⁻¹ ledku. Ochrana rostlin se uskutečnila podle metodiky pokusů.

Množství odrůd

Akciová společnost Selgen zařadila na pokusné stanoviště odrůdy Courlis, Mesange, Oceanite a dvě novošlechtění pod čísla FD 1481007 a FD 1482007. Podle sdělení Miroslava Vrabce je FD 1482007 antinematodní odrůda NV typu. Novošlechtění FD 1481007 patří k N typu. Nová odrůda Mesange NC typu byla v ČR registrována v letošním roce.

Z nabídky firmy Syngenta Czech, s. r. o., si příchozí mohli prohlédnout odrůdy SY Belana, Drake, SY Kultura, Monsun a SY Marvin. Novošlechtění HI 1352 NC typu se nachází ve třetím roce registračních zkoušek. Nová odrůda Drake NC typu vykazuje odolnost vůči riziktonii. Uvedené odrůdy popsal Ing. Miloslav Macháček.

Firma Strube ČR, spol. s r. o., měla na pokusném pozemku vyseté odrůdy Brian, Freddie, Gellert, Hynek, Charly, Jagger a Presley, které vyhodnotil Ing. Ivan Balcar. K novým odrůdám NC typu patří Brian s tolerancí k cercosporioze a Jagger. Novinka Freddie poskytuje vysoký výnos polarizačního cukru.

Od firmy SESVanderHave International B. V., na poli představitel Ing. Radan Zachrdla odrůdy Alpaca, Amulet, Gorilla, Raptor i antinematodní Cactus a Doctor s novošlechtěním MK 4057, SV 1400 a SV 1401. Letošní novinka Gorilla má velmi dobrou technologickou jakost a je vhodná pro střední až pozdní sklizňové termíny.

Americká firma Betaseed, kterou v ČR zastupuje VP Agro, spol. s r. o., nabízí odrůdy BTS 710 N typu, BTS 680 NV typu s vysokou tolerancí vůči cercosporioze, antinematodní odrůdu N typu BTS 555 a BTS 540 NC typu. Ve druhém roce registračních

zkoušek se nacházejí BTS 2160 N typu, BTS 8840 NV typu a BTS 6995 NC typu. Tyto informace poskytl Ing. Josef Král z firmy VP Agro.

Firma KWS Osiva s. r. o., měla v pokusech zařazeno pět novošlechtění ve druhém roce registračního řízení, které popsal zástupce firmy Petr Morávek. Druhý rok zkoušení absolvuje 4K517 (Colomba) N až NC typu, 4K484 (Siska) NV typu s odolností k nematodům a vůči cercosporioze, antinematodní 4K480 (Aprilia) NC typu a 3K410 (Marenka) NC typu s vyšší odolností vůči cercosporioze. Tato firma do pokusů zařadila také ověřené odrůdy Toleranza KWS, Terranova KWS, Picobella KWS, Panorama KWS a Natura KWS. Ve třetím roce státních odrůdových zkoušek se nachází Graciana KWS, odrůda výnosového typu s tolerancí k cercosporioze.

V pokusném bloku byly zařazeny také odrůdy firmy Maribo Seed International ApS, organizační složka v ČR. K nim patřily Xanadu, Varios, SY Apel, Poseidon, Gregorius a Gallant. Jak uvedl Ing. Josef Migdau, nová odrůda Varios je tolerantní vůči cercosporioze. Z antinematodních je Gregorius cukernatější než Xanadu.

Text a foto: Hana Honsová, ČZU v Praze

Repný deň 2015 Považského cukru, a. s., v pestovateľskom rajóne PD Devio Nové sady

„Pestovanie cukrovej repy a cukrovarníctvo na Slovensku bolo, je a veríme že aj bude!“ To je odkaz všetkých rečníkov 15. ročníka Repného dňa 2015, ktorý sa uskutočnil 21. 5. a ktorý tradične otvoril Igor Jakubička, predseda PD Devio Nové Sady.

Ďalej prevzal slovo dr. Gerd Jung, Head of Growers Relation & Agri Consulting, ktorý vyzdvihol úspešné pestovanie cukrovej repy aj v časoch krízy cukrovarníckeho priemyslu. Za posledných 15 rokov dokázali pestovatelia v spolupráci s agroslužbou Považského cukru, a. s., zdvojnásobiť úrody polarizačného cukru z 6 t.ha⁻¹ na 12 t.ha⁻¹.

„Prikrývanie cukrovej repy a skladovanie cukrovej repy na spevnených plochách je nesmierne dôležité“ zdôraznil pán Norbert Figmik v svojom príspevku pri zhodnotení cukrovarníckej kampane 2014/2015. Cukrová repa sa tak dostáva na spracovanie nepoškodená a nespôsobuje problémy vo výrobnom procese. Uviedol, že 88 % porastov je z pohľadu agronomickej služby Považského cukru, a. s., v dobrej a veľmi dobrej kondícii.

Pán Michal Abelovič, predseda predstavenstva Považský cukor, a. s., spomenul a zároveň priblížil momentálnu celosvetovú cukrovarnícku krízu, kde za posledných 15 rokov cena cukru spadla na historické minimá. Potešením však je, že pri celkovom medziročnom znižovaní pestovateľskej plochy v Európe priemerne o 12 % sa na Slovensku osevná plocha znížila len o 4 %.

Ako posledný sa ujal slova pán Róbert Kovács, predseda Zväzu pestovania cukrovej repy na Slovensku s príspevkom, v ktorom vyjadril svoje presvedčenie o zmysle pestovania cukrovej repy ako jednej z perfektných a atraktívnych plodín pre pestovateľov. Ďalej predstavil štruktúru platby za cukrovú repu, ktoré dostávajú pestovatelia ako od podnikov, tak aj z 1. piliera viazanej platby, a ďalej z projektu rozvoja rastlinnej a živočíšnej výroby.

Druhá časť programu bola venovaná praktickým ukázkam herbicídnych a odrodových pokusov, pokusov s moridlami, pokusom rôznych termínov sejby ako aj pokusom s clearfield repkou v cukrovej repe.

Jarmila Tarožiková

